

BAB III METODOLOGI PENELITIAN

A. Tujuan Penelitian

Tujuan penulis melakukan penelitian terhadap komik *Das Leben von Anne Frank - Eine grafische Biografie* karya Sid Jacobson dan Ernie Colón adalah untuk menemukan masalah sosial masyarakat Jerman pada periode akhir Perang Dunia I hingga berakhirnya Perang Dunia II yang terdapat dalam komik tersebut.

B. Lingkup Penelitian

Ruang lingkup penelitian ini adalah pada bidang sastra yang menitikberatkan pada masalah sosial masyarakat Jerman dalam komik *Das Leben von Anne Frank - Eine grafische Biografie* dengan menggunakan pendekatan sosiologi sastra.

C. Waktu dan Tempat

Penelitian ini dilakukan di perpustakaan Program Studi Bahasa Jerman Universitas Negeri Jakarta, perpustakaan Universitas Negeri Jakarta, dan perpustakaan Goethe Institut Jakarta. Penelitian ini mulai dilaksanakan pada Februari 2016 dan direncanakan sampai Juli 2017.

D. Prosuder Penelitian

Penelitian ini menggunakan metode deskriptif kualitatif dengan teknik studi pustaka dan pendekatan sosiologi sastra. Dengan menggunakan metode dan teknik tersebut, peneliti akan menganalisis data berupa kalimat dan gambar berdasarkan teori masalah sosial dan hasil penelitian dipaparkan dengan menggunakan kata-kata sesuai dengan aspek yang dikaji. Peneliti juga menggunakan berbagai sumber

buku untuk sumber data dan teori analisis dalam mendukung data-data dalam penelitian.

E. Teknik Pengumpulan Data

Teknik pengumpulan data yang digunakan dalam penelitian ini, yaitu:

1. Peneliti membaca secara keseluruhan komik *Das Leben von Anne Frank - Eine grafische Biografie* karya Sid Jacobson dan Ernie Colón dengan teliti, cermat, dan tepat.
2. Peneliti memilih dan mereduksi data-data berupa panel yang terdiri dari gambar serta kalimat di dalam dan di luar *Sprechblase* dan *Blocktext* yang mengacu pada masalah sosial menurut teori Albrecht dan Groenemeyer. Data yang dipilih dapat terdiri dari hanya satu panel atau lebih dari satu panel, tetapi saling memiliki kaitan cerita antar panel tersebut.

F. Teknik Analisis Data

Adapun langkah-langkah analisis data dalam penelitian ini adalah sebagai berikut:

1. Peneliti menganalisis data berupa panel yang berhubungan dengan masalah sosial berdasarkan teori masalah sosial oleh Albrecht dan Groenemeyer.
2. Peneliti menginterpretasikan panel yang berhubungan dengan masalah sosial yang sudah dianalisis dengan teori Albrecht dan Groenemeyer.
3. Peneliti menarik kesimpulan dari panel yang telah dianalisis mengenai masalah sosial apa saja yang terjadi pada masyarakat Jerman dalam komik *Das Leben von Anne Frank - Eine grafische Biografie*.

G. Kriteria Analisis

Kriteria analisis dalam penelitian ini berisi permasalahan sosial berdasarkan teori Albrecht dan Groenemeyer yang terdiri dari:

1. *Aids – Zur Normalisierung einer Infektionskrankheit,*
2. *Alkohol, Alkoholkonsum und Alkoholprobleme,*
3. *Alter und Altern,*
4. *Arbeitslosigkeit,*
5. *Armut, Depriation und Exklusion,*
6. *Drogen, Drogenkonsum und Drogenabhängigkeit,*
7. *Etnische Diskriminierung, Rassismus und gruppenbezogene Menschenfeindlichkeit,*
8. *Frauendiskriminierung,*
9. *Freizeit – oder ein Beispiel für fast beliebige Problemzuschreibungen,*
10. *Geistige Behinderung und Teilhabe an der Gesellschaft,*
11. *Gesundheit und Krankheit als soziales Probleme,*
12. *Gewalt gegen Frauen und Gewalt im Geschlechterverhältnis,*
13. *Jugend,*
14. *(Körper-)Behinderung als soziales Problem,*
15. *Korruption und Wirtschaftskriminalität als soziales Problem,*
16. *Kriminalität und Delinquenz als soziales Problem,*
17. *Makrogewalt: Rebellion, Revolution, Krieg und Genozid,*
18. *Pornographie,*
19. *Prostitution,*

20. *Physische Krankheit als soziales Problem,*
21. *Sexuelle Auffälligkeit-Perversion,*
22. *Suizid,*
23. *Technologische Risiken,*
24. *Umweltprobleme,*
25. *Wohnungslosigkeit.*